

[Askjær Jørgensen]

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Flygaard (DR):

Det kommer næppe som nogen overraskelse, når jeg meddeler, at retsforbundet ikke kan stemme for lovforslaget ved tredje behandling. Retsforbundet fik ved anden behandling stemt sine ændringsforslag ned. Måske var der nogle, der syntes, de var for vidtgående. Vi deler nu ikke denne opfattelse.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at ved at stemme imod forslaget ved tredje behandling får man en promise på 20 i amtskommunal grundskyld, og tilskuddet til landbrug, gartneri m. v. bortfalder, således at den amtskommunale indkomstskat kan nedsættes tilsvarende.

Jeg skal anbefale, at man stemmer imod lovforslaget ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 130 stemmer mod 24.

Første næstformand (Erlendsson):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om den offentlige sygeforsikring. (Sygekassegrænsen).

(Lovforslag nr. L 210. Fremsat 2/5 79. Første behandling 9/5 79. Anden behandling 15/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 153 stemmer.

Første næstformand (Erlendsson):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v. i Grønland.

(Lovforslag nr. L 217. Fremsat 9/5 79. Første behandling 15/5 79. Betænkning 15/5 79).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Centrum-demokraterne har sagt, at de ved anden behandling ville redegøre for deres stilling, og det gør jeg derfor ganske kort nu.

Vi er efter drøftelser i gruppen blevet enige om at kunne tiltræde lovforslaget netop under hensyntagen til ministerens udtalelser vedrørende § 10. Vi vil derfor ikke stemme for det stillede ændringsforslag.

Steen Folke (VS):

Jeg synes da egentlig, det måske er nok så karakteristisk, at der overhovedet ikke er nogen, der gider tage ordet til andenbehandlingen af dette lovforslag. Det drejer sig faktisk om et overenskomstindgreb i Grønland. Da der for nogen tid siden var tale om et overenskomstindgreb i Danmark, vakte det dog en vis interesse i folketinget, og der var debat om det i flere omgange. Men nu er det altså et indgreb i Grønland, der er tale om, og det er der åbenbart ingen der synes det er umagen værd at kommentere.

[Steen Folke]

Jeg mener, at den måde, hvorpå denne sag har været behandlet her i folketinget, er ret skandaløs. Dette overenskomstindgreb er blevet jaget igennem. Udvalgsbehandlingen foregik samme dag som førstebehandlingen af lovforslaget. Der kunne stilles spørgsmål, men man kunne ikke engang få skriftlige svar på de spørgsmål, der blev stillet. Der blev holdt et samråd, hvorunder man fik nogle mundtlige svar, og så skulle en betænkning partout jages igennem. Jeg mener, det er en ganske urimelig måde, dette er sket på. Jeg har spurgt ministeren, hvorfor det skulle ske på denne måde, men har ikke fået noget svar på, hvorfor der ikke kunne foretages en ordentlig, forsvarlig udvalgsbehandling med normal procedure. Jeg synes, det er tankevækkende, at et overenskomstindgreb køres igennem her med den mangel på interesse, som en andenbehandling som denne tyder på. Det siger måske lidt om, hvor urimeligt det er, at et overenskomstindgreb på arbejdsmarkedet i Grønland bestemmes af det danske folketing.

Sammen med andre partier har VS stillet et ændringsforslag til indgrebet, idet vi har foreslået, at lovforslagets § 10 udgår. Det er, som det måske er nogle medlemmer bekendt, den paragraf, der drejer sig om den del af indgrebet, der retter sig mod de hjemmehørende, altså de grønlandske, lønarbejdere. Det er ikke, fordi, vil jeg gerne understrege, vi mener, at den øvrige del af indgrebet på nogen måde er acceptabel. Uanset om vores ændringsforslag skulle blive vedtaget, hvad der jo nok ikke er så meget der tyder på, ville vi alligevel stemme imod det, der stod tilbage, ved tredje behandling. Vi mener, at overenskomstindgrebet er uacceptabelt, både den del af det, der vender sig mod danske lønarbejdere, og den del, der vender sig mod grønlandske lønarbejdere.

Men Grønlandsministeren plejer at påberåbe sig, at når regeringen fremsætter lovforslag vedrørende Grønland, lægger man overordentlig stor vægt, at man har det grønlandske landsråds eller, som det nu hedder, landstings tilslutning til lovforslaget. Her vil jeg gerne gøre opmærksom på – og det skal stå helt klart – at regeringen og Grønlandsministeren har ikke det grønlandske landstings tilslutning til den del af overenskomstindgrebet, der retter sig mod de hjemmehørende på det grønlandske arbejdsmar-

ked. Det er altså det, der ligger i § 10, og jeg vil da gerne spørge ministeren, hvordan det kan være, at han alligevel vil opretholde § 10. Er det sådan, at i denne sag tillægger ministeren det ikke så stor betydning, om han har den opbakning fra det grønlandske landsting, som han ellers plejer at påberåbe sig?

VS vil selvsagt stemme for det ændringsforslag, vi har været med til at stille, og vil i øvrigt stemme imod overenskomstindgrebet ved tredje behandling.

Nauerby (FP):

Vi havde under den meget korte udvalgsbehandling besøg af hr. Jens Lyberth fra SIK, repræsenterende de grønlandske arbejdere, der oplyste, at der hverken er stillet krav eller givet tilbud til de kommende overenskomstforhandlinger på Grønland. Jeg synes, det er urimeligt, at vi her i folketinget skal vedtage indgreb i overenskomster, hvorom forhandlingerne end ikke er begyndt, og som hr. Steen Folke nævnte, har vi gang på gang under den korte udvalgsbehandling forsøgt at få at vide af Grønlandsministeren, hvorfor der skulle gribes ind på denne måde og så hurtigt, som det sker her. Vi har endnu ikke fået begrundelsen, men det kan jo være, vi kan få den her ved anden behandling.

Udvalgsbehandlingen er gået så stærkt, at de skriftlige spørgsmål, vi stillede, og som det efter min opfattelse skal være en ret at få besvaret skriftligt, har vi ikke engang nu, hvor vi er nået til anden behandling, fået skriftligt besvaret. Vi fik en mundtlig redegørelse som svar i udvalget.

Vi har sammen med andre partier stillet et ændringsforslag om, at det i hvert tilfælde ikke skal dreje sig om de grønlandske arbejdere og om den del, hvorom der slet ikke er optaget forhandlinger. Udvalgsbehandlingen viste, at der faktisk ikke har været ført reelle forhandlinger med nogen som helst af de organisationer, som dette lovindgreb drejer sig om. Jeg vil gerne spørge folketingsmedlemmer her i salen, om man vil acceptere et lovindgreb med en bemyndigelse til den danske arbejdsminister til at kunne gribe ind i en overenskomst, som ikke engang foreligger. Det er det, vi med dette lovforslag praktiserer i Grønland. Jeg tror ikke, at det kunne accepteres under danske forhold. Jeg vil der-

[Nauerby]

for anbefale at stemme for det stillede ændringsforslag.

Alfred Hansen (DR):

Ud over at de frie forhandlinger har trænge kår i dagens Danmark, har de frie forhandlinger altså også trænge kår i Grønland. Først griber man ind i overenskomstforhandlingerne i Danmark, og bagefter bruger man det som hovedargument for også at gribe ind i Grønland.

Jeg finder, at en vedtagelse af dette lovforslag er en så grov tilsidesættelse af hjemmestyret på Grønland, at man nu efterhånden klart kan se, hvor lidt hjemmestyret reelt vil betyde for grønlænderne i deres hverdag.

Retsforbundet har taget kraftig afstand fra indgrebet i Danmark, og vi vil også gøre det, når det gælder indgrebet i Grønland. Vi agter naturligvis derfor at stemme imod ved sidste behandling.

Om det stillede ændringsforslag skal jeg oplyse, at retsforbundet stemmer for dette.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-9
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget forkastedes ved, at § 10 vedtoges med 96 stemmer mod 43.

§ 11
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Fritagelse for beskatning af ekspropriationserstatninger).

(Lovforslag nr. L 219. Fremsat 15/5 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karl Nielsen (S):

Vi har for kort tid siden behandlet et forslag af samme karakter som det foreliggende. Jeg vil derfor indledningsvis godt sige, at lovforslaget ikke ligefrem er vores livret, men vi erkender, at det er en del af en større politisk pakke.

Vi har i socialdemokratiet haft den holdning, at spørgsmålet om beskatning af ekspropriationserstatninger burde løses i forbindelse med gennemførelse af en værdistigningsafgift. Da det tilsyneladende trækker ud med et sådant forslag, og da provenutabet ved at friholde ekspropriationserstatninger for beskatning er af en meget beskedent størrelse, 8-10 mill. kr., vil det nok være rimeligt, at vi allerede nu gennemfører det foreliggende lovforslag.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en gennemførelse vil indebære administrative lettelser såvel for de eksproprierende myndigheder som for skattemyndighederne, og det er sikkert ganske rigtigt.

Hvis det forholder sig sådan, at de eksproprierende myndigheder ved udmålingen af erstatninger har taget hensyn til, at der skulle betales kapitalvindingsskat af erstatningen, og af den grund har ydet en større erstatning, må vi konstatere, at erstatningsbeløbet herefter må blive mindre.

Jeg synes også godt, vi kan se dette lovforslag i forhold til et forslag, vi har vedtaget her i tinget for ganske kort tid siden, forslaget, der går ud på, at man kan ekspropriere til bolig- og erhvervsformål. Ganske vist skal et sådant forslag bekræftes efter et nyvalg, men det vil få den virkning, at det offentlige – og det er vel især kommunerne – vil stå i et betydelig gunstigere konkurrenceforhold til private jordopkøbere, altså en positiv ting.

Lovens ikrafttrædelsesdato bør efter socialdemokratiets opfattelse ligge så tæt på vedtagelsesdatoen som muligt, og da vi ved, at skatteministeren er betænkelig ved at give